

2024 | Editie 1
Zomer

MAGAZINE

SAINT LAZARE

GRAND BAILIWICK OF THE NETHERLANDS AND THE PRIORY OF BELGIUM

---

*Ridderlijkheid,
Spiritualiteit en Charitas*

All about the big world we get to live in –
Exclusive news from the Grand Bailiwick of the Netherlands
and the Priory of Belgium

IN DEZE EDITIE:

Inhoudsopgave

1. Inleidende opmerkingen van de redactie	p. 3
2. Een bericht van onze Grand-Bailiff	p. 4
3. In memoriam	p. 6
4. Column: Spiritualiteit	p. 8
5. Een terugblik op de investituur van 2023	p. 9
6. Benoeming binnen de Oecumenische raad	p. 11
7. Column: (Echte) ridderlijkheid	p. 12
8. De Zomer en Christelijke Spiritualiteit	p. 14
9. Sociëteit de Witte en Sint Lazarus	p. 15
10. Column Noeste Arbeid: CFN	p. 19
11. Stille Omgang van Amsterdam	p. 22
12. Column: Een rijke geschiedenis	p. 25
13. Twee takken herenigd	p. 28
14. Aankondiging investituur	p. 31
15. Tot slot	p. 32

Colofon:

Jaargang: 2024
 Editie: 1
 Datum: 24 juli 2024

Redactie:

H.J. Weijers DGCLJ DMLJ

mr. P.N.M. Winnubst MLJ

drs. I.M.N. Winnubst MLJ

T.G. Scheepstra MLJ, MA

Socials:

www.saintlazarus.nl

*alle foto's in dit magazine zijn eigendom van Orde van Lazarus, en/of zijn toegestaan voor gebruik en/of zijn vrij van Copy Right (dankzij freepik.com of pixabay.com), of hebben wij toestemming voor gekregen om deze te gebruiken.

Inleidende opmerkingen van de redactie

Geachte lezer,

Met trots presenteren wij u de zomereditie van ons geliefde magazine van de Ridderorde van Sint Lazarus. We beseffen dat het even heeft geduurd voordat deze uitgave in uw handen is beland, en we waarderen uw geduld en begrip gedurende deze periode van onverwachte vertragingen.

De afgelopen maanden hebben ons allemaal voor uitdagingen gesteld, maar tegelijkertijd hebben ze ons ook de kans gegeven om te reflecteren, te groeien en ons vastberadenheid te versterken. In deze editie willen we u inspireren met verhalen van Ridderlijkheid, Spiritualiteit en Charitas – de kernwaarden van onze orde.

U zult lezen over de recente projecten en initiatieven die, ondanks de moeilijkheden, met succes zijn uitgevoerd dankzij de onwrikbare toewijding van onze leden.

Deze zomereditie staat niet alleen in het teken van reflectie, maar ook van hernieuwde energie en vastberadenheid om onze doelen te blijven nastreven. Wij hopen dat u, net als wij, geïnspireerd raakt door de verhalen en informatie die u in deze uitgave zult vinden.

Nogmaals, onze oprechte dank voor uw geduld en voortdurende steun. Samen kunnen we blijven bouwen aan een betere toekomst, in de geest van dienstbaarheid en broederschap die de Ridderorde van Sint Lazarus kenmerkt.

Wij wensen u veel leesplezier!

Namens de redactie,

P.N.M. Winnubst, MLJ

PR Officer

“In deze editie willen we u inspireren met verhalen van moed, mededogen en gemeenschapszin – de kernwaarden van onze orde.”

Een bericht van onze Grand-Bailiff

Waarde confrères, consoeurs, postulanten, vrienden, geïnteresseerden,

Ja, u leest het goed “postulanten”. Daarmee val ik zogezegd met de deur in huis! En dat met een uitroepteken. Het geeft aan hoe verheugd ik ben met wederom intrede van mensen die een hart hebben voor Charitas, Ridderlijkheid en Spiritualiteit. Mensen die respect hebben voor een ander ongeacht wie die mens is, waar die vandaan komt, waar die voor staat of waar dat mens in gelooft.

Verheugd omdat mensen die interesse tonen in onze Orde en zich aanmelden als postulant bijna altijd uit de kring collega’s, vrienden van, familie, sportvereniging, padvinderij of ander vrijwilligerswerk, uit dezelfde kerk, komen. Dat is aan een kant een goed teken maar aan de andere kant zegt het gelijktijdig iets over onze bekendheid. Beter gezegd over onze onbekendheid bij iedereen die geïnteresseerd is in goed doen, in vrijwilligerswerk, geschiedenis, christelijkheid, etc.

Kortweg interesses in onze drie pijlers: “Charitas, Ridderlijkheid en Spiritualiteit”. Waarbij de kern ligt, zoals onze Groot Commandeur dat zegt, op: “Dienen en dienstbaar zijn”.

Called to serve

In gesprekken met geïnteresseerden en postulanten komen de volgende vragen regelmatig terug. Wat doet de orde aan charitas in Nederland? Waar kan ik aan bijdragen? Wanneer zijn activiteiten gepland? Hoe is het geregeld? Etc. Ik weet niet hoe u zelf op deze vragen antwoord gaat geven, maar mijn persoonlijke ervaring is nog steeds dat de vraag eenvoudiger is dan er een uitgebreid duidelijk antwoord op te geven. Een antwoord waardoor de ander zich direct aangesproken voelt.

Wat ik zie is dat de Commanderie Holland & Zeeland maandelijks haar bijeenkomst heeft in Den Haag en haar jaarlijkse actieve charity-bijdrage in de manage in Scheveningen. Verder dragen een deel van deze leden hun charity-bijdrage af aan het project Flores. Een deel omdat leden vrij zijn in de keuze om hun vrijwillige charity bijdrage van 10 euro per maand te storten op de rekening van één van onze projecten of op de algemene charity-rekening van de Balije.

“Charity, actieve inzet maar ook bezinning zijn onderwerpen waar meer en/of anders invulling aan gegeven moet gaan worden.”

Charity, actieve inzet en bezinning zijn onderwerpen waar meer en/of anders invulling aan gegeven moet gaan worden. Niet alleen omdat wij, leden van deze nobele Orde, het als onze ridderlijke en christelijke plicht zien maar vooral ook omdat mensen juist om die reden lid worden en/of zijn geworden. Om te doen, om te dienen, om te laten zien en om actief om te zien naar de ander.

Dat laten zien, doen en delen, doen wij, mijns inziens veel te weinig. Het eerste halfjaar zijn verschillende leden (vooral uit het midden en oosten van het land) bij elkaar geweest om te zien of zij met elkaar een eerste stap op weg naar verandering in zouden kunnen zetten. Daar zijn twee initiatieven uit voort gekomen en basisafspraken over gemaakt. Helaas, door meerdere oorzaken, zijn deze initiatieven geannuleerd.

Vervelend, zeker voor hen die er de nodige moeite en energie in hebben gestoken, echter het zijn leermomenten.

Kijk ik naar de kalender van het afgelopen halfjaar en de komende maanden dan zijn er geen actieve charity en/of bezinningsbijeenkomsten gepland. En dat is jammer. Gelukkig staat wel het schoonmaken van de paardenmanege in Scheveningen 25 juli aanstaande op de agenda en is structureel de 5e zaterdag van maand ingepland in het oosten van het land om actief aan charity te besteden en/of aan bezinning. In de bijeenkomst van 31 augustus is het doel om te komen tot structurele invulling.

“Waarbij de eerste afspraak al is dat wij iedere 5^e zaterdag van de maand gereserveerd is voor Orde activiteiten en bijeenkomsten.”

Voor zover u deze data nog niet in uw agenda heeft staan en u wilt meebouwen aan onze Orde en aan onze goede werken dan vraag ik u om iedere 5e zaterdag van een maand vrij te houden voor deelname.

Afsluitend hoop ik u allen te ontmoeten in ons Investituur weekeinde in het Hotel Kontakt der Kontinenten in Soesterberg. De eerste aankondiging hiervan vindt u elders in dit magazine

 Als altijd in dienst van de Orde,

Orderlijke groet, Uw Grand Bailiff

Herma Wijers, DGCLJ, DMLJ

Requiesce in pace

Klaus-Peter Pokolm

* 15.11.1941

† 22.04.2024

Na een intensief en veelzijdig leven heeft de Heer,
na een lange periode van geduldig ziek zijn, tot zich geroepen

Chevalier Klaus-Peter Pokolm GCLJ, GCMLJ
Emeritus Groot Prior van De humanitaire grootpriorij van Europa (GP EU)

Chevalier Klaus-Peter voelde zich met hart en ziel verbonden met de Orde. Hij was de oprichter (ruim 50 jaar geleden) van de Groot Priorij in Duitsland en de oprichter van het Lazarus Hilfswerk, bekend als het LHW. Broeder Klaus-Peter was een vastberaden man met vele contacten op verschillende niveaus.

Hij geloofde in doen en ontdekken, in uit te proberen. Maar ook in zijn weg, zijn opdracht, zijn manier. Veel heeft hij gedaan voor de betrekkingen tussen Duitsland en Polen, onvermoeibaar en moedig in het streven zijn doelen te halen. Altijd in dienst van de Orde en van het LHW.

Chevalier Klaus-Peter was onder andere drager van het Federale Kruis van Verdienste en houder van de pauselijke orde Pro Ecclesia et Pontifici.

Wij wensen zijn echtgenote Pauline, zijn kinderen en verdere familie alle kracht om dit afscheid te verwerken.

Atavis et Armis

Requiesce in pace

Len van der Bijl

* 31.08.1927

† 15.07.2024

Na een lang, intensief en creatief leven heeft de Heer tot zich geroepen

Consoeur Len van der Bijl, CLJ, MMLJ

Lid van de Commanderie Sint Willibrord

Len was sinds 1991 lid van de Orde,
zowel in lidmaatschap jaren als in levensjaren ons oudste Ordclid.

Zij heeft niet alleen prive een creatief leven achter de rug
maar ook binnen de Orde zette zij haar
creativiteit in om aan onze doelen
Ridderlijkheid, Charity en Spiritualiteit
vorm en inhoud te geven.

Wij zijn dankbaar voor haar jarenlange inzet en betrokkenheid en
wensen haar partner Syb veel kracht en energie om met dit verlies om te gaan.

Atavis et Armis

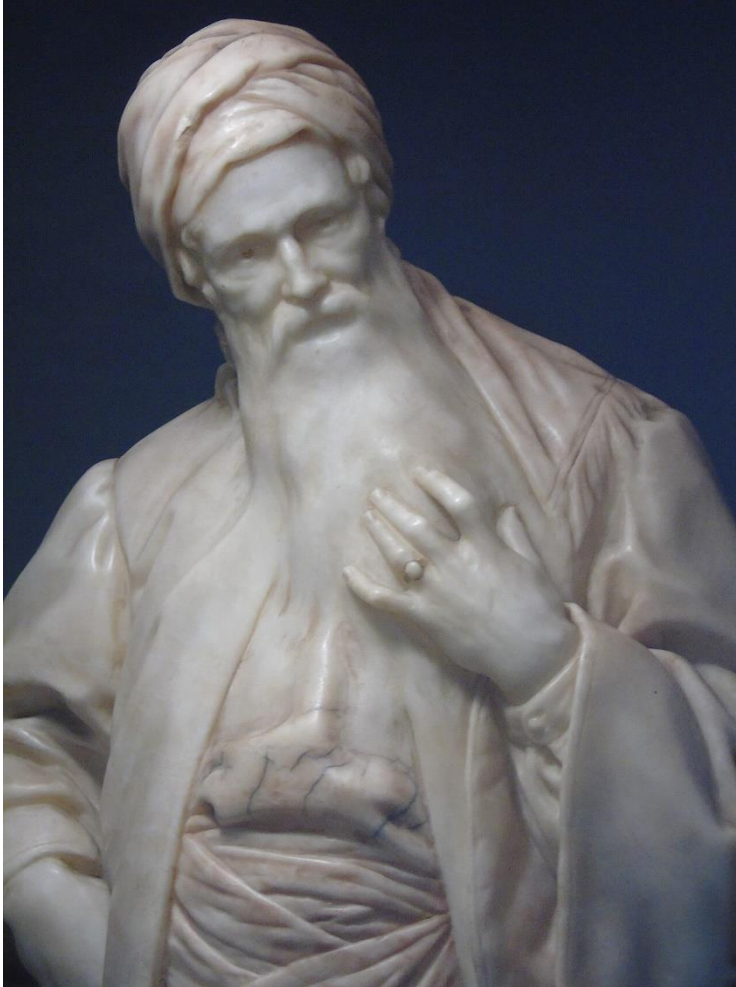

Column: Spiritualiteit

Afl 1: Nathan der Weise

In de kronieken van de spiritualiteit en oecumene schittert het verhaal van Nathan der Weise als een ster aan de hemel. Dit toneelstuk, gecreëerd door de Duitse schrijver Gotthold Ephraim Lessing, belichaamt de kernwaarden van broederschap, geloof en charitas. Zijn verhaal onthult een diepgaande boodschap van verdraagzaamheid tussen religies, het belang van oecumene en de zoektocht naar waarheid.

De Ringparabel

Nathan, een rijke koopman in Jeruzalem, is bekend om zijn wijze lessen en naastenliefde. Nathan is dus niet een ridder in de traditionele zin, gehuld in harnas en bewapend met zwaard. Zijn wapen is de wijsheid, zijn harnas de deugden van geduld en begrip.

Het hoogtepunt van Lessing's werk is de beroemde ringparabel, verteld door Nathan. Deze parabel biedt een diepgaande en symbolische kijk op de relatie tussen religie, waarheid en menselijkheid. Nathan legt uit dat er eens een man was die een kostbare ring bezat met magische krachten. Deze ring kon de drager geliefd maken bij God en mensen, maar moest altijd in de familie blijven. De man wilde de ring nalaten aan zijn drie zonen, maar kon niet besluiten aan wie. Daarom liet hij een identieke kopieën maken van de ring, zodat elke zoon een ring zou

ontvangen die niet te onderscheiden was van de echte.

Na zijn dood ontstaat er verwarring over wie de echte ring bezit, aangezien elke zoon beweert de ware ring te hebben geërfd. Ze wenden zich tot een wijze rechter, die hen vertelt dat de echte ring degene is die de grootste liefde en respect kan opbrengen voor God en de medemens, ongeacht of het de originele of een kopie is. Hiermee illustreert de ringparabel de essentie van religie volgens Nathan: niet de uiterlijke symbolen zijn van belang, maar de innerlijke houding van liefde, respect en rechtvaardigheid.

Betekenis van de ringparabel

De Ringparabel in "Nathan der Weise" van Lessing is een allegorisch verhaal dat de relatie tussen de drie grote monotheïstische religies symboliseert en richt zich op het idee van het "ware geloof". Elke zoon gelooft oprecht dat zijn ring de echte is, vergelijkbaar met hoe aanhangers van elke religie geloven dat hun pad de ware weg is naar spirituele verlichting en waarheid. De boodschap van de parabel is dat het niet

zoer gaat om het bezit van de ware ring (het ware geloof), maar eerder om de handelingen die voortkomen uit het geloof.

De parabel onderstreept het belang van religieuze tolerantie en respect. Het is niet de exclusiviteit van één religie die de ware weg naar God vertegenwoordigt, maar eerder de morele daden en ethiek die uit elke religie voortvloeien. Het leert ons dat we moeten streven naar begrip, vrede en respect tussen verschillende geloofsovertuigingen, in plaats van ons vast te klampen aan exclusiviteit en dogmatisme.

De Ringparabel en Oecumene

De ringparabel van Nathan der Weise biedt een diep inzicht in de waarde van oecumene, het streven naar eenheid en samenwerking tussen verschillende vormen van religies. In een wereld waar religieuze intolerantie vaak de boventoon voert, roept Nathan ons op om de gemeenschappelijke kern van onze geloofstradities te herkennen en te respecteren. Hij laat zien dat ware godsdienst niet gaat om de exclusieve waarheid van één geloof, maar om de universele waarden die ons allen verbinden.

“De parabel onderstreept het belang van religieuze tolerantie en respect. Het is niet de exclusiviteit van één religie die de ware weg naar God vertegenwoordigt, maar eerder de morele daden en ethiek die uit elke religie voortvloeien.”

Oecumene nodigt ons uit om bruggen te slaan tussen culturen en geloofsovertuigingen, waarbij we de rijkdom van diversiteit vieren en gezamenlijk streven naar vrede en harmonie in een wereld waarin elke traditie een kostbare schakel vormt in het universele streven naar menselijke verbondenheid

De Eeuwige Erfenis

Het verhaal van Nathan der Weise herinnert ons eraan dat ware ridderlijkheid niet alleen gevonden wordt op het slagveld, maar ook in de harten van degenen die streven naar vrede, mededogen en rechtvaardigheid. Nathan's wijsheid, naastenliefde en toewijding aan de waarheid zijn een inspiratie voor ons allen, ongeacht onze achtergrond of geloofsovertuiging.

I.M.N. Winnubst MLJ

PR Officer

Een terugblik op de investituur van 2023

Deze oktober was het eindelijk zover. Ik mocht na jaren toekijken zelf toetreden tot de Orde. Al jaren was ik meegegaan en zelfs een keer geholpen als misdienaar, maar eindelijk mocht ik zelf lid worden. Ondanks wat ik tegen mijn ouders en broer zei, was ik toch wel lichtelijk nerveus, want voor mij was het iets wat ik al heel lang wilde.

Ik had al een aantal investituren meegemaakt maar nog nooit een vigilie. Ik wist dus ook niet wat ik kon verwachten. In de middag tijdens de repetitie kreeg ik ook voor het eerst te horen dat ik als postulant al mijn eerste stap tot intrede zou maken tijdens de vigilie. Hierdoor stegen mijn zenuwen redelijk maar het waren gelukkig “gezonde zenuwen”. Gelukkig werd mijn nervositeit wat gekalmeerd door het broederlijk gevoel dat ik heb ervaren tijdens de voorbereidingen. De vigilie zelf was voor mij een indrukwekkende gebeurtenis: het staan in een donkere kerk met als enige licht de kaarsen die door de postulanten werden vastgehouden, gaven mij een heel intiem een saamenhorig gevoel. Ook de ceremonie die aan het binnentreden verbonden was liet een indruk achter bij mij. Op het moment dat ik samen met de andere postulanten naar voren werd gebracht om met onze hand op het zwaard trouw te zweren aan onze grootmeester begon ik toch enthousiaste te worden. Dit omdat ik echt het gevoel kreeg van nu gaat het eindelijk beginnen.

“Gelukkig werd mijn nervositeit wat gekalmeerd door het broederlijk gevoel dat ik heb ervaren tijdens de voorbereidingen.”

Na de vigilie was het tijd voor een simpele maar toch lekkere maaltijd. Hier merkte ik ook dat er niet alleen broederschap maar ook een grote maten van kameraadschap heerst binnen onze Orde.

Tijdens deze maaltijd heb ik ook met verscheidene broeders leuke en interessante gesprekken gevoerd. Ik merkte ook dat iedereen de kans kreeg om zijn of haar ideeën of mening te delen in een veilige omgeving. Helaas een zeldzaamheid in deze huidige wereld.

De volgende dag was het tijd voor de investituur. Ondanks dat ik deze dus al vaker had meegemaakt voelde deze toch wel apart. Ik kreeg het gevoel dat deze belangrijker was voor mij. Toen ik 's ochtends weer aankwam bij de kerk kwam mijn enthousiasme van de vorige avond weer terug en voelde ik mij weer helemaal klaar

om de laatste stap te zetten om lid te worden. De investituur zelf was voor mij geweldig. Het meest mooie vond ik dat ik de mantel van onze overleden broeder Peter Kok om kreeg – wij hebben een bijzondere band gehad en ik vind het dus ook mooi dat ik op deze manier zijn herinnering levend kan houden.

“Het meest mooie vond ik dat ik de mantel van onze overleden broeder Peter Kok om kreeg – wij hebben een bijzondere band gehad en ik vind het dus ook mooi dat ik op deze manier zijn herinnering levend kan houden.”

Na de investituur was het tijd voor het diner. Ik kreeg vlak voor het diner te horen dat ik ook een speech moest geven. Ik was hier best wel van onder de indruk, maar dacht het gaat me wel lukken. Tijdens het diner heb ik ook veel gesprekken gevoerd met broeders over een groot aantal onderwerpen en het was een hele gezellige sfeer. Nadat alle andere sprekers mij voor waren gegaan en ik een goed glas wij had genuttigd (er was immers wat moed voor nodig) was het mijn beurt om te spreken. Er werd mij aangeraden om wat woorden op te schrijven als spreeknotitie, maar ik dacht laat ik het gewoon uit mijn hoofd doen en uit mijn hart komen. Aan de reacties achteraf van mensen te merken heeft het gewerkt ...

Ik vond het dus 2 hele indrukwekkende dagen en heb er enorm van genoten.

Atavis et Armis !

M.D.D.M. Rijnbout, MLJ

Benoeming binnen de Oecumenische raad

Waarde Allen,

Graag deel ik met u het verheugende nieuws dat onze Kapelaan Bertran van Paassen, op advies van de *Vice Chancellor of the counsel for Ecumenism*, is toegelaten tot deze *Counsel*.

Wij feliciteren hem met deze internationale uitbreiding van zijn Orde bezigheden en hebben alle vertrouwen in een goede Oecumenische vertegenwoordiging door onze Kapelaan.

U op deze wijze voldoende te hebben geïnformeerd.

Orderlijke groet, Uw Grand Bailiff

Herma Wijers, DGCLJ, DMLJ

Column: (Echte) ridderlijkheid

Column afl. 3: Gawan

In de eeuwenoude middeleeuwse literatuur over het de ridderschap is er één naam die niet vergeten mag worden: Gawan. Deze nobele ridder, onder andere beroemd uit de Parzivalepos van Wolfram von Eschenbach, staat bekend om zijn inzet voor rechtvaardigheid en zijn vermogen om conflicten op een vreedzame manier op te lossen.

De Roeping van Gawan

In de middeleeuwse literatuur begon Gawan zijn queeste met dezelfde ambities als vele andere ridders: het verlangen naar roem en eer, maar al snel werd ook hij geroepen tot een hogere missie. Zijn avonturen verschillen van die van zijn neef Parzival, maar beide hebben een gemeenschappelijk doel: het herstellen van de orde in de wereld.

Vanaf zijn eerste optreden toont Gawan zich een toonbeeld van ridderlijkheid. Hij werd vaak geconfronteerd met de complexe problemen van de hofmaatschappij. In tegenstelling tot Parzival, die regelmatig struikelde over de moeilijkheden, bewees Gawan zijn vermogen om problemen op te lossen door een combinatie van diplomatie en kracht.

De Oprechte Bemiddelaar

Een van de meest fascinerende episodes in *Parzival* is Gawns avontuur in het betoverde kasteel van Klingsor. Hier wordt hij geconfronteerd met magische en fysieke uitdagingen, waarbij brute kracht alleen niet voldoende is. Gawan toont hier zijn strategisch inzicht en vastberadenheid, essentiële eigenschappen voor een diplomaat. Zijn geduld en gebed tot God, in plaats van onbezonnen actie, stellen hem in staat om de uitdagingen te overwinnen.

Het Belang van Dialoog

Een van de eerste obstakels die Gawan tegenkomt in het betoverende kasteel, is een gigantische reus gehuld in visvel. Deze reus, een wachter van Klingsors magie, probeert Gawan te intimideren en wijst hem op de vele gevaren die nog voor hem liggen. Maar Gawan, in plaats van zich te laten ontmoedigen, gebruikt diplomatieke

vaardigheden om met de reus te communiceren.

Gawan begrijpt dat brute kracht hier niet voldoende is en kiest voor een subtielere benadering. Hij spreekt de reus aan met respect en empathie, wat leidt tot een onverwachte wending: de reus, getroffen door Gawan's eerlijke en rechtvaardige houding, onthult belangrijke informatie over de zwakheden van het kasteel en Klingsors magie. Dit strategische inzicht stelt Gawan in staat om de bron van Klingsors zwarte magie te vinden.

Met deze kennis ontwapent Gawan de magische artefacten die Klingsor zijn macht geven. In plaats van ze te vernietigen, wat chaos zou veroorzaken, voert hij een ritueel van zuivering en

gebed uit, waarbij hij zijn diepgewortelde geloof en ridderlijke eed benut. Hierdoor ontnemt hij Klingsor zijn macht en bevrijdt hij het kasteel van de duistere betoveringen. Zo behaalt hij niet alleen een fysieke overwinning, maar viert hij ook een morele triomf, waarbij hij laat zien dat wijsheid en mededogen even krachtig zijn als het zwaard.

“Zijn gebed en vertrouwen op God tijdens zijn avonturen in het betoverde kasteel tonen zijn diepe spirituele toewijding. Dit geloof geeft hem de innerlijke kracht om obstakels te overwinnen en anderen te leiden.”

Geloof en Diplomatie

Gawan's geloof speelt een centrale rol in zijn successen. Zijn gebed en vertrouwen op God tijdens zijn avonturen in het betoverde kasteel tonen zijn diepe spirituele toewijding. Dit geloof geeft hem de innerlijke kracht om obstakels te overwinnen en anderen te leiden. In de context van diplomatie biedt dit geloof een stevige basis voor moreel en ethisch handelen, een gids voor gerechtigheid en eerlijkheid in zijn interacties.

De Erfenis van Gawan

Gawan's avonturen in "Parzival" herinneren ons eraan dat ware ridderlijkheid verder gaat dan fysieke moed. Het omvat ook de kunst van diplomatie, het vermogen om met wijsheid, dialoog en mededogen te handelen. In een tijd waarin brute kracht vaak werd vereerd, toont Gawan dat de grootste overwinningen vaak worden behaald door begrip en dialoog.

I.M.N. Winnubst MLJ

PR Officer

De Zomer en Christelijke Spiritualiteit

Een Tijd voor Bezinning en Verdieping

De natuurlijke cyclus van de zomer, waarin de dagen langer zijn en de natuur zich op zijn best toont, kan dienen als een krachtige metafoor voor onze eigen geestelijke groei. Zoals de natuur tijd nodig heeft om te bloeien, zo hebben ook wij tijd nodig om te groeien in ons geloof.

Een van de meest effectieve manieren om tot bezinning te komen is door stilte en gebed. In de zomer hebben we vaak meer gelegenheid om buiten te zijn, weg van de dagelijkse afleidingen. Zoek een rustige plek in de natuur - een park, een bos of zelfs je eigen achtertuin - en neem de tijd om je hoofd leeg te maken, in stilte te zitten en te bidden. Laat de natuurlijke geluiden om je heen je helpen om je gedachten te kalmeren en je hart open te stellen voor Gods stem.

Begin je gebed met dankbaarheid. Dank God voor de schoonheid van de natuur en de rust die de zomer biedt. Vraag Hem om je te helpen stil te worden en Zijn

aanwezigheid te ervaren. Luister in de stilte naar wat God je te zeggen heeft. Dit kan een diepgaande ervaring van vrede en inzicht brengen.

Naast gebed kan reflectie een waardevolle manier zijn om dieper in te gaan op je spirituele leven. Gebruik Bijbelse teksten als uitgangspunt voor deze reflectie. Neem bijvoorbeeld een passage zoals Psalm 23 en lees deze langzaam en herhaal dit een aantal maal. Overweeg wat de woorden voor jou betekenen en hoe ze van toepassing zijn op je leven op dit moment.

De zomer kan ook een tijd zijn om je geloof op creatieve manieren uit te drukken. Schilderen, schrijven of muziek maken kunnen allemaal manieren zijn om je verbinding met God te verdiepen. Laat je inspireren door de natuur en gebruik deze als een middel om je spirituele ervaringen en inzichten vast te leggen.

Bezinning betekent ook nadenken over hoe we anderen kunnen dienen. De zomer biedt vaak meer vrije tijd en kansen voor vrijwilligerswerk. Overweeg om deel te nemen aan activiteiten die gericht zijn op het helpen van anderen. Dit kan variëren van het organiseren van een buurtbarbecue om mensen samen te brengen tot het deelnemen aan missiereizen of lokale gemeenschapsprojecten. Betrek vooral andere ordeleden wanneer je activiteiten wil ondernemen. Samen staan wij sterker.

De zomer biedt een unieke gelegenheid voor christelijke bezinning en geestelijke verdieping. Door bewust tijd te nemen voor stilte, gebed, meditatie, creatieve uitdrukkingen van geloof en dienstbaarheid, kunnen we een diepere verbinding met God ervaren en onze spirituele reis verrijken. Laat deze zomer een tijd zijn van persoonlijke groei en vernieuwing, waarbij je de schoonheid van de schepping gebruikt om je geloof te verdiepen en je relatie met God te versterken.

P.N.M. Winnubst, MLJ

PR Officer

Sociëteit De Witte en de Orde van Sint Lazarus

De Haagse Sociëteit De Witte neemt een belangrijke plaats in het Ordeleven van de Commanderie Holland en Zeeland.

De Witte – voluit: Nieuwe of Littéraire Sociëteit De Witte – is een besloten vereniging die al ruim twee eeuwen een markante positie bezit in het sociale leven van de residentie. De naam is ontleend aan het oorspronkelijk witte gebouw aan de noordzijde van het Plein. Nieuw omdat het destijds om een nieuwe Haagse sociëteit ging. Littérai als voorwendsel om te ontkomen aan de beperkingen die in de Franse tijd bestonden ten aanzien van verenigingen.

Ontstaansgeschiedenis

De sociëteit werd in 1782 gesticht door 114 overwegend jonge notabelen op de benedenverdieping van een koffiehuis als een vereniging voor gezellig verkeer en 'geoorloofde uithuizigheid'. Lange tijd was het een traditionele Heerensociëteit, sinds 1998 staat het lidmaatschap open voor dames.

Gebouw

In 1870 werd het oude 'witte' sociëteitsgebouw aan het Plein gesloopt. Daarvoor in de plaats kwam een nieuw gebouw, dat in hetzelfde jaar door Koningin Sophie werd geopend. In dit gebouw is de Sociëteit nog steeds gevestigd, met het Mauritshuis en het Binnenhof als 'buren'. Het gebouw biedt vele faciliteiten: bars en restaurants, zalen voor lezingen, vertoningen, zakelijke bijeenkomsten, recepties, besloten diners, een bibliotheek en een kegelbaan.

Zomerresidentie

In de zomermaanden speelt het sociëteitsleven zich grotendeels af in de zomerresidentie van De Witte, Paviljoen Von Wied op Scheveningen. Het paviljoen werd in 1827 in opdracht van Koning Willem I gebouwd. In 1881 kreeg zijn kleindochter Marie het door overerving in bezit. Sindsdien draagt het de naam Von Wied, naar de familie van haar man Willem Adolf von Wied. Het paviljoen is een opvallend gebouw in neoclassicistische stijl, het beschikt over een groot terras, van waar een prachtig uitzicht over boulevard, strand en zee.

Leden en organisatie

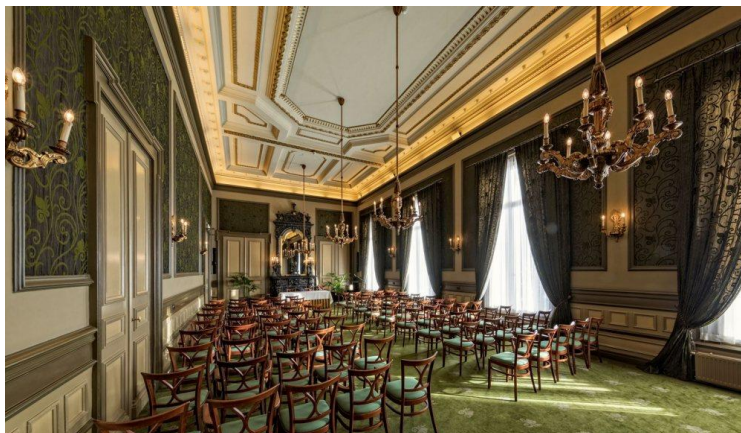
De Witte heeft ruim 3300 leden. Zij zijn voornamelijk afkomstig uit de overheid, het bedrijfsleven, de vrije beroepen, de universitaire wereld, de krijgsmacht, de diplomatieke dienst, juridische instellingen, internationale organisaties en vestigingen van buitenlandse bedrijven in Den Haag.

“Een Tafel is een groep leden die zich rond een bepaald thema hebben georganiseerd: bijvoorbeeld een professie, een alma mater, een taal, een land of regio, de schone kunsten, een sport of welk interessegebied dan ook, er is zelfs een biertafel.”

De leden geven hun lidmaatschap op tal van manieren vorm, via (sport)clubs, commissies en Tafels, waarbij verschillende soorten bijeenkomsten worden georganiseerd; van lezingen, muziekkuitvoeringen, culturele uitstapjes, borrels en diners tot sportactiviteiten en reizen naar het buitenland.

Een Tafel is een groep leden die zich rond een bepaald thema hebben georganiseerd: bijvoorbeeld een professie, een alma mater, een taal, een land of regio, de schone kunsten, een sport of welk interessegebied dan ook, er is zelfs een biertafel.

De Saint Lazare Tafel

Tot begin deze eeuw floreerde er ook een Saint Lazare Tafel, bestaande uit leden van De Witte die tevens lid van de Orde van Sint Lazarus waren. In later jaren is deze in de versukkeling geraakt. In 2017 heeft broeder Harry Kampen jr. de Saint Lazare Tafel heropgericht, sindsdien bloeit en groeit de Tafel.

Criteria voor lidmaatschap

Lid kunnen worden die leden van De Witte, die tevens lid van de Orde zijn dan wel behoren tot het Genootschap van het Groene Kruis.

Het Genootschap is een charitatieve stichting, gestoeld op de idealen van de Lazarusorde. De Genoten zijn voornamelijk jongeren die nog geen lid van de Orde kunnen of

willen worden. In de praktijk fungeert het Genootschap menigmaal als voorportaal voor het Orde lidmaatschap.

De Saint Lazare Tafel is de enige Tafel op basis van het lidmaatschap van een ridderlijke orde, daarom kunnen ook leden van andere christelijke orden om toelating

verzoeken. Eveneens kunnen lid worden de leden van de Orde die lid zijn van een sociëteit waarmee De Witte een overeenkomst van wederkerigheid heeft gesloten. Een dergelijke overeenkomst houdt in dat de leden van de faciliteiten van elkaars sociëteiten gebruik kunnen maken. In het gebied van de commanderij Holland en Zeeland betreft het de Koninklijke Industriële Groote Club in Amsterdam (KIGC) en de Koninklijke Roei- en Zeilvereniging De Maas in Rotterdam. In concreto betekent het voorgaande dat de Saint Lazare Tafel onder zijn leden 2 leden van de Orde van het Heilig Graf van Jeruzalem telt en 1 lid van de Johannier Orde, alsmede 1 postulante die lid is van de KIGC.

Belangstellende Witte-leden die geen Orde lid zijn kunnen gedurende een zekere tijd aan de activiteiten van de Tafel deelnemen. Leden van de Commanderij die geen lid van De Witte zijn hebben 4 x per jaar toegang tot de Sociëteit op basis van introductie, deze beperking is uiteraard niet van toepassing op Tafelactiviteiten buiten de Sociëteit. Voor beide categorieën geldt dat het op prijs wordt gesteld dat zij – al dan niet op termijn - ervoor kiezen volledig aan de criteria voor het Tafellidmaatschap te voldoen, teneinde op deze wijze het karakter van de Tafel te waarborgen.

Tafelleven

De Tafel komt iedere vierde donderdag van de maand in beslotenheid op de Sociëteit bijeen. Vier keer per jaar wordt voor het diner uitgeweken naar Indisch restaurant De Poentjak, bekend vanwege het veelvuldig bezoek aldaar van Mark Rutte met zijn buitenlandse gasten. Hierbij schuiven ook de Genoten van het Groene Kruis aan, die meestal geen lid van De Witte zijn.

Eens per jaar organiseert de Saint Lazare Tafel voor alle Witte-leden een lezing over een onderwerp op het terrein van de Orde (religie/zingeving, gezondheid, (krijgs)geschiedenis) met aansluitend een diner met de inleider. Vanaf 2017, met een onderbreking in de Covidjaren, waren de onderwerpen achtereenvolgens: High Tech diagnostiek van lepra en tuberculose, door Prof. Dr. Annemiek Geluk; De betekenis van de ridderlijke orden in Nederland, door Jhr. Dr. Tom Versélewel de Witt Hamer; De kruistochten en hun doorwerking in de huidige tijd, door Prof. Dr. Paul van Geest; Metabole gezondheid in tijden van corona, door Dr. Yvo Sijpkens, internist; Liberalisme in tijden van crisis, wat is ons gedeelde verhaal, door Ds. Joost Röselaers. De lezingen worden met ongeveer 80 toehoorders zeer goed bezocht.

Op charitatief gebied nemen Tafelleden deel aan de jaarlijkse schoonmaak -en opknabbeurt van de manege voor gehandicapten Madurodam, een initiatief van het Genootschap. Eveneens vervullen Tafelleden bestuurs- en adviesfuncties in de Stichting Charitas Flores Nederland, het charitatieve project van de Commanderie, dat afgelegen dorpen op het eiland Flores in Indonesië voorziet van schoon drinkwater en sanitair.

De Tafel en de Commanderie

Tussen Tafel en Commanderie is duidelijk sprake van overlap, in de beleving vallen deze voor menig Tafeldeelnemer samen. Strikt genomen is dat niet zo. De Tafel maakt onderdeel uit van de governance van De Witte, niet van de Orde, de Orde heeft hier dan ook geen jurisdictie. Bovendien kent de Tafel leden die tot een andere ridderlijke orde behoren. Dat neemt niet weg dat de Saint Lazare Tafel van Sociëteit De Witte een effectief voertuig is gebleken voor een actief bestaan van de Commanderie Holland en Zeeland, mede dankzij de structuur en zeker ook de prachtige ambiance die Sociëteit De Witte zijn leden biedt.

“Tussen Tafel en Commanderie is duidelijk sprake van overlap, in de beleving vallen deze voor menig Tafeldeelnemer samen. Strikt genomen is dat niet zo. De Tafel maakt onderdeel uit van de governance van De Witte, niet van de Orde, de Orde heeft hier dan ook geen jurisdictie.”

A.P. Kaland, KLJ

Tabuae abactis, kanselier commanderie H&Z

Column: Noeste Arbeid

Bericht uit de Commanderij Holland en Zeeland, juli 2024

De Commanderij Holland en Zeeland maakt sedert enkele jaren met grote voldoening deel uit van de Balije der Nederlanden van onze Militaire en Hospitaal-Orde. De activiteiten staan in het teken van onderlinge verbondenheid, menslievendheid en geloofsbeleving.

In dat weefsel geven de maandelijkse bijeenkomsten van de Saint-Lazare Tafel van Sociëteit De Witte een onontbeerlijk ritme van allurevol samenzijn, goede plannen maken en genieten van elkaars gezelschap. De tafelbijeenkomsten kennen een Grote variant, waarbij ook de leden van het Genootschap van het Groene Kruis mede zijn uitgenodigd en een Kleine Tafel, alleen voor leden van De Witte en voor genodigden uit de Orde en belangstellenden.

Eens per jaar organiseert de Tafel een openbare lezing door een prominent uit een maatschappelijk of wetenschappelijk domein, dat verwantschap met onze Orde heeft. De vierde donderdag van elke maand komt de Saint-Lazare Tafel bijeen. De lezing tijdens het laatste jaardiner van de Tafel, Genootschap en Commanderij werd verzorgd door Brigadegeneraal Bouwmeester, over de oorlog in Oost-Europa.

Graag geziene gasten zijn hier de leden van de stichting Genootschap van het Groene Kruis. Dit genootschap bestaat uit veelal nog jonge vrouwen en mannen, die zich nog oriënteren op de beginselen van onze Orde (ridderlijkheid, menslievendheid en religiositeit). In dit gezelschap kan een eventueel toetreden tot de Orde rijpen. Het Genootschap organiseert, veelal in samenwerking met de Commanderij, activiteiten op sociaal, charitatief of wereldbeschouwelijk vlak. In de boezem van dit Genootschap zijn deelnames voor Orde en Genootschap georganiseerd aan de Stille Omgang van Amsterdam, de Militaire Kruisweg en het Kloosterpad. In het verleden waren er bedevaarten naar Lourdes en het Heilig Land.

Een belangrijk initiatief van Ordebroeders Pieter de Koning en John Jacobs en van Genoot Carlo De Witte is de Academia (*Academia Historiae Sancti Lazari Ordinis et Ars Prudentiae*), waarin onder spirituele leiding van onze Kapelaan Bertran van Paassen boeken worden besproken en van gedachten wordt gewisseld, specifiek gericht op Postulanten, opdat zij kunnen kennismaken met de geschiedenis van onze Orde en met de Christelijke filosofie.

Aan Broeder Jacobs hebben we ook een versterking van de band met het Militair Ordinariaat te danken. Deze samenwerking biedt vele mogelijkheden op spiritueel vlak en leidde ook tot de uitnodiging voor de gecombineerde nieuwjaarsbijeenkomst van de Bisschop van Haarlem-Amsterdam en van de Bisschop voor de Strijdkrachten.

“Dit genootschap bestaat uit veelal nog jonge vrouwen en mannen, die zich nog oriënteren op de beginselen van onze Orde (ridderlijkheid, menslievendheid en religiositeit). In dit gezelschap kan een eventueel toetreden tot de Orde rijpen.”

Telkenjare slaan de Commanderijleden en Genoten graag de hand aan de spade en de bezem voor het jaarlijkse grootonderhoud van de Madurodam-Manege voor paardrijden voor gehandicapten in Den Haag.

De stichting Charitas Flores Nederland is de goede-doelen-organisatie van de Commanderij Holland en Zeeland. Alle leden van de Commanderij Holland en Zeeland doen hun jaarlijkse charitatieve bijdrage primair aan dit onderdeel van de Commanderij. De activiteiten van de charity-stichting van Holland en Zeeland richten zich op het Indonesische eiland

---

“Een opvallend kenmerk van de projecten is de lokale betrokkenheid van bewoners en hun leiders. Vanaf het eerste moment worden de mensen betrokken bij de planning, uitvoering en instandhouding.”

Flores. Dit eiland neemt een bijzondere plaats in binnen de Indonesische Archipel, omdat een aanzienlijk deel van de bevolking Rooms-Katholiek is én omdat de spanningen, die in andere delen van Indonesië tussen islamitische en christelijke bevolkingsgroepen bestaan, op Flores belangrijk minder zijn. Het Aartsbisdom Ende en Caritas Ende zijn de lokale partners van de stichting Charitas Flores Nederland in de uitvoering van de projecten.

In de landelijke, afgelegen arme dorpen van Flores is er gebrek aan schoon water, bestaat lage voedselzekerheid en leven de mensen met deplorabele sanitaire voorzieningen. Infectieziekten, ondervoeding en malaria maken daardoor deel uit van de levensomstandigheden. Met installaties voor van schoon water, het bouwen van sanitaire voorzieningen, het geven van hygiëne-onderwijs en het bevorderen van eigen voedselproductie worden infectieziekten teruggedrongen, voedselzekerheid

verbeterd en armoede duurzaam bestreden. Bijgevolg verminderen lokale spanningen en komt er meer tijd en energie vrij voor de verbetering van levensomstandigheden. Vooral schoolkinderen zijn hierin een belangrijke doelgroep.

Een opvallend kenmerk van de projecten is de lokale betrokkenheid van bewoners en hun leiders. Vanaf het eerste moment worden de mensen betrokken bij de planning,

uitvoering en instandhouding. De faciliteiten, nieuwe vaardigheden en inzichten worden hún eigendom en verantwoordelijkheid. Dat levert een schonere en meer gezonde omgeving op school, thuis, in het dorp en in openbare voorzieningen, zoals

de kerk, de school, de kliniek en het dorpskantoor op. Er komt schoon water beschikbaar om te koken, te baden, te wassen, naar de wc te gaan en de omgeving schoon te maken.

Er zijn echter ook uitdagingen. Zo zijn de mensen gewend aan eenzijdige liefdadigheid, niet aan een participatief model voor sociale en economische ontwikkeling. De participatie van de begunstigen, met name arme analfabeten, was op het eiland doorgaans laag, omdat in het verleden bij ontwikkelingsprojecten de mensen, waarvoor deze bedoeld waren, geen deelnemer en medeverantwoordelijke waren, maar by-stander.

Caritas Ende en Charitas Flores Nederland hebben daarom het Community Managed Development (CMD) model geïntroduceerd, dat gebaseerd is op mede-eigendom, eigen beheer en eigen verantwoordelijkheid. Door participatie van de lokale bevolking, samenwerking met de lokale overheid op dorpsniveau en met lokale leiders (cultureel, religieus) worden onze projecten geworteld in de lokale samenlevingen.

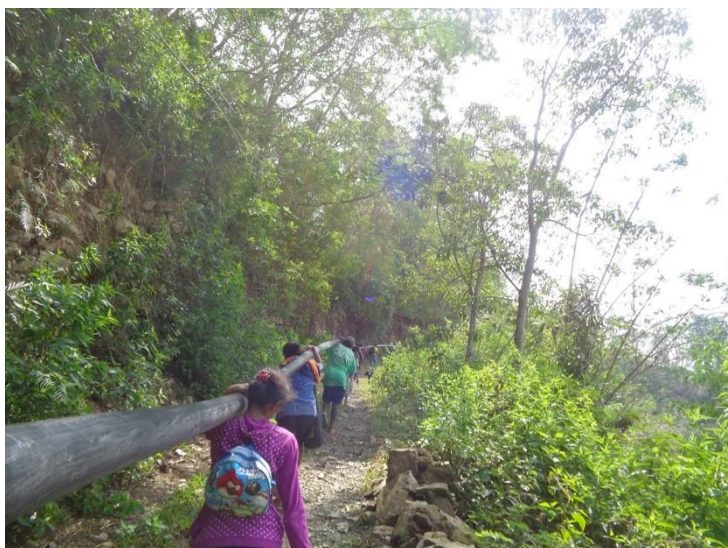
Een verandering van oude liefdadigheidsstijl naar een participatieve stijl voor het beheer van sociaaleconomische ontwikkeling. Door op deze

wijze enkele dorpen per jaar te helpen hun eigen levensomstandigheden te verbeteren en hun eigen hulpbronnen en economische potentieel duurzaam te ontwikkelen, draagt de charity-organisatie Charitas Flores Nederland van de Commanderie Holland en Zeeland liefdevol bij aan het lenigen van de nood van mensen overzee. Hiervoor is

de hulp van Nederlandse fondsen onontbeerlijk en de mobilisatie van deze fondsen is een speerpunt van de activiteiten in Nederland.

Wij onderzoeken op dit moment de mogelijkheden voor een werk- en kennismakingsreis voor Ordeleden en Groene Kruis-Genoten naar dit prachtige eiland.

De Commanderie Holland en Zeeland mag zich zeer gelukkig prijzen met onze energieke Kapelaan Bertran van Paassen, die steeds vele activiteiten ondersteunt en voor Orde-leden en Genoten altijd met raad en daad bereikbaar is. Ons oecumenische karakter wordt tegenwoordig versterkt door de betrokkenheid

van de Dominees Joost Röselaers en Sjerp van der Vaart. Een jaarlijkse, gestage toestroom van jonge leden waarborgt de levendigheid en actualiteit van Holland en Zeeland. Een geschenk waarvoor wij God onze Schepper steeds hartelijk dank betuigen.

Atavis et Armis!

H.A.R. Kampen, KCLJ KCO,

Commandeur van Holland en Zeeland

Stille Omgang van Amsterdam voor Orde van Sint Lazarus

Op 15 maart 1345, zo vertelt de overlevering, lag een man in een huis aan de Kalverstraat ziek op bed en vreesde te sterven. Hij liet een priester roepen om hem te bedienen en van het Heilig Sacrament (de hostie) te voorzien. Na het nuttigen van de hostie moest de zieke overgeven en werd het braaksel in het brandende haardvuur van zijn kamer geworpen.

“Was dat nog niet opmerkelijk genoeg: de hostie die de volgende dag door de priester van de Oude of Nicolaaskerk weer was opgehaald, keerde vanuit de Oude Kerk op wonderbaarlijke wijze in het huis van de man terug.”

De volgende dag bleek dat hij niet alleen de hostie onbeschadigd had uitgebraakt, maar bovendien dat het vuur het deze niet had aangetast. Was dat nog niet opmerkelijk genoeg: de hostie die de volgende dag door de priester van de Oude of Nicolaaskerk weer was opgehaald, keerde vanuit de Oude Kerk op wonderbaarlijke wijze in het huis van de man terug. Dit herhaalde zich daarna nog eens tweemaal.

Het gold als een bevestigingsmirakel waarmee werd aangegeven dat men in de verschijnselen de hand Gods diende te herkennen en de plaats waar het eerste mirakel was gebeurd, moest inrichten als heiligdom. De betrokkenen handelden dienovereenkomstig en verbouwden de woning met daarin de haardstede tot een devotie- of bedevaartkapel, de kapel van de Heilige Stede.

Na de bouw van de kapel van de Heilige Stede, ter ere van het Mirakel, groeide Amsterdam in de 14^e en 15^e eeuw tot een belangrijk bedevaartcentrum. Jaarlijks werden er grootse en pompeuze sacramentsprocessies gehouden. Maar aan deze cultus kwam een abrupt einde toen in 1578 het stadsbestuur overging in protestantse handen en katholieke Amsterdammers hun toevlucht moesten zoeken in schuilkerken. Voor de jaarlijkse viering en verering van het Mirakel kwam men bijeen in de Begijnhofkapel.

Toen in de 19e eeuw in Nederland het katholieke geloof weer openlijk was toegestaan, kwam de Mirakeldevotie langzaam weer op gang. De doorbraak van de cultus kwam echter pas aan het einde van de 19e eeuw tot stand, toen Amsterdammer

Joseph Lousbergh een geschrift ontdekte waarop de precieze middeleeuwse route van de Mirakelprocessie beschreven stond. Samen met vriend Carel Elsenburg besloot hij in 1881 die route weer op devotievolle wijze, in ‘stille omgang’, na te lopen.

Het idee van Joseph en Carel sloeg aan en binnen enkele jaren groeide hun initiatief uit tot een grote beweging. De initiatiefnemers besloten zich te organiseren in het ‘Gezelschap van de Stille Omgang’ en spoedig kwamen ook steeds meer katholieken van buiten Amsterdam naar de stad om deel te nemen aan de jaarlijkse Stille Omgang. Heden ten dage is er nog altijd

een vaste groep van ongeveer 7000 deelnemers aan de nachtelijke stille tocht.

De groei zette zich gestaag door met tientallen zustergezelschappen in alle grote plaatsen van Nederland. In 1956 werd een absoluut hoogtepunt bereikt met 80.000 deelnemers, die verspreid over drie nachten de tocht ondernamen. De groei werd echter na 1965 weer afgebogen in een snelle afname, onder meer veroorzaakt door

een grote welvaartstijging en de gelijktijdige ontkerkelijking en secularisatie van de samenleving.

In de nacht van zaterdag 16 op zondag 17 maart 2024 is de eerste gerichte aanwezigheid geweest vanuit de Militaire en Hospitaalorde van Sint Lazarus van Jeruzalem en het Genootschap van het Groene Kruis. Negen écuyers, écuyères en

Ordeleden hebben zich bij de in totaal drieduizend pelgrims uit binnen- en buitenland gevoegd en de tocht naar de hoofdstad gemaakt om de innerlijke stilte te midden van de drukte van de nacht te ervaren. De pelgrims hebben in de avond deelgenomen aan de Heilige Mis in de Begijnhofkapel aan het Spui te Amsterdam alvorens in stille devotie de Stille Omgang te lopen. Tijdens de tocht werd de intentie van dit jaar in gedachten gehouden: ‘Pelgrims van Hoop, Biddend voor Vrede’

De avond werd, na afloop, als zeer indrukwekkend bestempeld.

Pelgrimages groot en klein zijn essentieel in het voeden van de eigen religieuze en spirituele bodem. Voor zij die leven met de drie ridderlijke waarden: Charitas, Spiritualiteit en Traditie indachtig, betekent pelgrimeren het levend houden van een traditie, het voeden van de eigen spirituele bron en het verbeteren van het zelf ten behoeve van een gezonde en gelukkige samenleving.

U bent van harte uitgenodigd de evenementenkalender van zowel de Militaire en Hospitaalorde van Sint Lazarus van Jeruzalem en het Genootschap van het Groene Kruis in de gaten te houden voor een volgende gelegenheid in broeder- en zusterschap samen op te trekken en verrijkende ervaringen op te doen.

Meer informatie over De Stille Omgang vindt u op de website www.stille-omgang.nl.

Ook zijn er twee bijzondere publicaties met een historisch perspectief: ‘Het

Mirakel van Amsterdam – biografie van een betwiste devotie” geschreven door Charles Caspers en Peter Jan Margry, Uitgeverij Prometheus 2017; en “Stilte in de Stad” – beleving van de Stille Omgang in Amsterdam.

R.L. Fabrizi

Bestuurslid Genootschap van het Groene Kruis, bestuurslid Gezelschap van de Stille Omgang van Amsterdam

Column: Een rijke geschiedenis

De École militaire, Napoleon en de Orde van Sint Lazarus

Op 16 november 2023 waren prins Jean-Christophe en prinses Olympia Napoleon eregasten bij de Britse première van de nieuwe kaskraker: Napoleon. Napoleon bezoekt Londen schreven de kranten. Correct, want Jean-Christophe is het hoofd van de keizerlijke familie Napoleon en heeft van tijd tot tijd nog steeds officiële verplichtingen. Zo stond hij in 2015 naast koning Willem-Alexander en nazaten van de militaire generaals Wellington en Von Blucher om de slag van Waterloo te herdenken. Nog steeds weet ‘Napoleon’ vele mensen te interesseren.

Verwonderlijk is dat niet. Net als de twee Wereldoorlogen zorgde de Napoleontische periode voor een keerpunt in Europa. Voor Nederland en België was deze periode cruciaal. Stadhouders Willem V van Oranje moest in 1795 vluchten voor de Fransgezinde patriotten. In naam bleef Nederland tot 1810 onafhankelijk (Bataafse Republiek, Koninkrijk Holland), voordat het officieel bij Frankrijk werd ingelijfd en Amsterdam de derde stad van het keizerrijk werd. België werd al eerder ingelijfd en was tot dan toe bestuurd gebleven door het Huis Habsburg, nadat in 1701 de hoofdtak van de Spaanse Bourbons (de koning van Spanje) uitstierf.

Hoewel Napoleon geen ridder was in de Orde van Sint Lazarus, komt hij wel dichtbij en moet hij zeker van het bestaan af hebben geweten. Daarvoor moeten we terug in de tijd en kijken we naar Frankrijk en de militaire school.

De Orde van Sint Lazarus had na de val van de Kruisvaarderstaten in het Heilige Land verschillende ‘takken’. Hoofdzetel was in Frankrijk gevestigd en het lukte de Orde om de komende eeuwen relevant te blijven. Opeenvolgende Franse koningen hebben gepoogd het land te centraliseren en daarmee de positie van het koningschap te versterken. Geleidelijk lukte dit en het besluit van koning Hendrik IV in 1608 om de Orde van Sint Lazarus met de Orde van Onze-Lieve-Vrouwe van de Berg Karmel te verenigen moet ook in dat licht gezien worden. De Orde van Sint Lazarus kwam hiermee onder directe koninklijke bescherming, zij het met toestemming van de Paus in Rome.

Koning Lodewijk XIV, de Roi Soleil, liet het bekende Hotel National des Invalides bouwen als rusthuis voor verdienstelijke oud-militairen. Een centrale militaire academie bestond echter nog niet. Koning Lodewijk XVI besloot daarom in 1751 om zo'n Koninklijke Militaire Academie op te richten in Parijs: de prestigieuze École militaire. Hier kregen aanstaand officieren les in krijgswetenschappen, talen, geschiedenis en geografie. De koning had daarnaast het voornemen om de militairen die hier vandaan kwamen extra te onderscheiden. In 1761 werd daarom besloten hen het gecombineerde kruis van de Orden van Sint Lazarus en Orde van Onze-Lieve-Vrouwe van de Berg Karmel toe te kennen. Hierdoor steeg het aantal leden van de Orden snel en kwam het exclusieve karakter ervan in het gedrang kwam. In 1779 werd daarom een nieuwe constructie bedacht: ieder jaar werden drie kandidaten vanuit de École militaire voorgedragen voor het ridderschap van de Orde van Onze-Lieve-Vrouwe van de Berg Karmel. Wanneer zij zich tijdens een oorlog verdienstelijk hadden onderscheiden konden zij promoveren tot ridder in de Orde van Sint Lazarus.

“Napoleon was, volgens zijn aanbeveling, beleefd en respectvol. In wiskunde wist hij zich te onderscheiden. Geschiedenis en geografie waren voldoende. Sociale vaardigheden had hij echter niet.”

Een van de meest bekende cadetten van deze École militaire is wellicht Napoleon. Op 22 oktober 1784 werd hij ingeschreven en het volgende jaar weet hij de opleiding tot officier bij de Artillerie al af te ronden. Napoleon was, volgens zijn aanbeveling, beleefd en respectvol. In wiskunde wist hij zich te onderscheiden. Geschiedenis en geografie waren voldoende. Sociale vaardigheden had hij echter niet. Vooral de laatste opmerking was treffend. Tijdens zijn periode op de academie weet hij een rivaliteit te ontwikkelen met Antoine le Picard de Phelippeaux. Een duel tussen beide is meermaals voorgekomen en het feit wil dat beiden kandidaat waren voor de onderscheiding van de Orde van Onze-Lieve-Vrouwe van de Berg Karmel! Echter, Pheilippeux wordt als een van de drie voorgedragen. Napoleon vist naast het net.

Bijzonder is dat de Orde van Sint Lazarus de meeste gebouwen en gronden van de École militaire in 1788 in eigendom weet te verkrijgen. Koning Lodewijk XVI tekende daarvoor een besluit op 2 september vanuit Versailles. Wellicht werd het vanuit de Orde gezien als solide investering en bekrachtiging van de bijzondere band tussen Orde en École militaire die al bestond. Desalniettemin, Frankrijk bleef in de ban van revolutie en dan gaan de ontwikkelingen snel. In 1789 vond de bestorming van de Bastille plaats, in 1791 werden beide Orden door het parlement formeel van elkaar gescheiden, in 1792 werd het eigendom van ridderlijke orden genationaliseerd en in 1793 de koning onthoofd.

“Hoewel de Orde van Onze-Lieve-Vrouwe van de Berg Karmel geen nieuwe leden meer krijgt, is bekend dat de Orde van Sint Lazarus in deze onstuimige periode nog wel enkele nieuwe leden kreeg.”

De grootmeester, de graaf van Provence, ging in ballingschap en werd vergezeld door een aantal ridders van de Orde van Sint Lazarus. Anderen, zoals Phelippeaux, zullen als militair in het geallieerde leger vechten tegen Napoleon en het revolutionaire Frankrijk. Daarmee recht te doen aan hun eed om de monarchie te verdedigen. Hoewel de Orde van Onze-Lieve-Vrouwe van de Berg Karmel geen nieuwe leden meer krijgt, is bekend dat de Orde van Sint Lazarus in deze onstuimige periode nog wel enkele nieuwe leden kreeg. De grootmeester zou daarnaast terugkeren naar Frankrijk en vanaf 1814/1815 de troon bestijgen als koning Lodewijk XVIII.

Het is ironisch dat de meest succesvolle cadet van de École militaire, Napoleon, ervoor heeft gezorgd dat er definitief een einde kwam aan het Ancien Regime met de Bourbon monarchie, de ridderlijke orden en de École militaire in zijn traditionele vorm.

T.G. Scheepstra MLJ

PR Officer

Twee takken herenigd

Op 4 mei 2024 zijn twee takken van de Orde van Sint Lazarus herenigd. De documenten werden ondertekend door de voormalige Grootmeester Prins Sixtus-Henri van Bourbon-Parma van de *Jerusalem Obediencie* en de Franse Grootprior, Comté d'Andlou-Hombourg, als vertegenwoordiger van onze Grootmeester Don Fransisco de Bourbon Graf von Hardenberg. Prince Sixtus-Henri van Bourbon-Parma werd tegelijkertijd benoemd tot Grootmeester Emeritus.

“Maar, in 1969 leidde onenigheid over het beheer en de leiding van de orde tot een aanzienlijk opsplitsing. Het schisma resulteerde in twee grote takken, die bekend werden als de Malta-Obediencie en de Paris Obediencie.”

Voor het schisma moeten wij een stuk terug in de geschiedenis. Het is 1961. Robert Gayre wordt benoemd tot Bailiff en commissaris-generaal voor de orde in de Engelssprekende wereld, met verantwoordelijkheid voor de uitbreiding van het lidmaatschap van de orde in dat gebied. Gayre accepteerde de benoeming op voorwaarde dat protestanten voortaan in aanmerking zouden komen voor een volledig lidmaatschap. Tot dan toe werden niet-katholieke christenen alleen geaccepteerd als aangesloten leden van de orde. Vanaf dat moment begon de orde zichzelf te identificeren als een oecumenische organisatie, hoewel de meerderheid van haar leden en geestelijken rooms-katholiek bleef.

Schisma tussen Malta en Paris

Maar, in 1969 leidde onenigheid over het beheer en de leiding van de orde tot een aanzienlijk opsplitsing. Het schisma resulteerde in twee grote takken, die bekend werden als de *Malta-Obediencie* en de *Paris Obediencie*.

De *Malta-Obediencie* – zo genoemd doordat Gayre daar zijn hoofdkwartier had – had het merendeel van de leden, inclusief bijna alle Engelstalige leden en werd geleid door elkaar opvolgende Spaanse Borbón-grootmeesters. Koning Juan Carlos I van Spanje stond zijn bloedverwanten Francisco de Borbón y Escasany, 5e hertog van Sevilla en Carlos Gereda y de Borbón toe de positie van grootmeester van de orde te aanvaarden. Koning Felipe VI van Spanje heeft zijn bloedverwant Francisco de Borbón y Hardenberg toegestaan Carlos Gereda y de Borbón op te volgen.

De *Paris-Obediencie*, met voornamelijk Franstalige leden, werd geleid door opeenvolgende hertogen van Brissac als grootmeester.

In 2008 werden deze rivaliserende *Obediencies* opnieuw verzoend en herenigd in één enkele orde, destijds geleid door Carlos Gereda y de Borbón als grootmeester, en met de spirituele bescherming van de (nu voormalige) patriarch Gregorius III Laham van de Melkitische Grieks-Katholieke kerk.

Schisma's binnen Paris

Tijdens de periode van scheiding had de *Paris-Obediencie* echter verdere schisma's meegemaakt. Zo was er de oprichting in 1995 van de Verenigde Grootprioriteiten van de Hospitaalorde van Sint Lazarus, destijds geleid door John Baron von Hoff. In 2004

onderging de *Paris-Obedience* een nieuw schisma, waarbij het leiderschap van de hertog van Brissac werd afgebroken met de vorming van de *Orléans-Obedience*, destijds geleid door prins Charles-Philippe d'Orléans onder de bescherming van Henri d'Orléans, graaf van Parijs.

Deze laatste groep ervoer vervolgens in 2010 een schisma, resulterend in de oprichting van de *Jeruzalem Obedience*. De graaf van Parijs verklaarde dat zijn tijdelijke bescherming zou blijven bij de *Obedience* onder graaf Jan Dobrzenský z Dobrzenicz (*Orléans*), in tegenstelling tot degenen die zich hadden afgescheiden om hun eigen *Obedience* te vormen onder leiding van graaf Philippe Piccapietra.

Graaf Philippe Piccapietra richtte in 2012 de *Saint Lazare International* op met het hoofdkantoor in Jeruzalem. Deze *Jeruzalem-Obedience* had (tot nu) als grootmeester prins Sixtus Henry van Bourbon-Parma en geniet de spirituele bescherming van de anglicaanse bisschop Richard Garrard, emeritus vertegenwoordiger van de aartsbisschop van Canterbury bij de Heilige Stoel.

Nu, in 2024, zijn wij met de ondertekening van de documenten, verklaringen en beloftes weer herenigd met de broeders van de *Jeruzalem-Obedience*, die dus voortgekomen is uit de *Paris-Obedience*.

Goed en groot nieuws. Het is belangrijk om een schisma geen obstakel te laten zijn voor de toekomst. Geschiedenis is altijd belangrijk om te herinneren en te onthouden, maar het belangrijkste is om samen de toekomst tegemoet te gaan. Verbonden in onze orde en door Christus.

Een directe link met Nederland

Prins Sixtus Henri van Bourbon-Parma (1940-heden) is de tweede zoon van prins Xavier van Bourbon-Parma (1889-1977) en een kleinzoon van Hertog Robert I van Parma (1848-1907). Robert I was de laatste regerende hertog van Parma (Noord-Italië) voordat in 1871 alle verschillende hertogdommen, stadstaten en koninkrijkjes samengevoegd werden tot een verenigd Koninkrijk Italië onder het Huis van Savoy. De familie is een zijtak van de oude Franse Bourbon familie (net als onze grootmeester ook tot een zijtak behoort) en de toevoeging Parma komt dus doordat zij hertog waren van een Italiaans hertogdom. Na 1871 regeerden zij niet meer over een

---

“Geschiedenis is altijd belangrijk om te herinneren en te onthouden, maar het belangrijkste is om samen de toekomst tegemoet te gaan. Verbonden in onze orde en door Christus.”

---

onafhankelijk land, maar zij waren een zeer Europees ingestelde hoog-adellijke familie.

Hertog Robert van Parma kreeg maar liefst 24 kinderen! Hiervan stierven er twee in hun eerste levensjaar, werden er drie non en bleven daarnaast nog zes kinderen ongehuwd. Een van deze kinderen was dus Prins Xavier, de vader van prins Sixtus. Andere kinderen waren Zita (de laatste keizerin van Oostenrijk! Laatste koningin van Hongarije), Felix (prins-gemaal van Luxemburg, man van de groothertogin), Rene (trouwde met een Deense prinses en zijn dochter zou de laatste koningin van Roemenië worden), Luigi (trouwde met een dochter van de Italiaanse koning) en Maria Louise (trouwde met de koning van Bulgarije). Dit zijn dus de neven en nichten, ooms en tantes van prins Sixtus. Zeer bijzonder.

Laten we inzoomen. De vader van prins Sixtus is dus prins Xavier (titulair hertog van Parma). Sixtus was de tweede zoon van Xavier. De eerste zoon was prins Carlos Hugo (1930-2010). Prins Carlos Hugo kennen we in Nederland als de ex-man van Prinses Irene van Oranje-Nassau, tweede dochter van koningin Juliana en prins Bernhard. Irene bekeerde zich tot het katholicisme, trouwde in het Vaticaan, verloor haar lidmaatschap van het Nederlandse Koninklijk Huis maar werd door haar huwelijk titulair hertogin van Parma en prinses in het Koninklijke Huis van Bourbon-Parma. Naast de Italiaanse (Parma) geschiedenis is de familie ook verbonden met Spanje. Tijdens de Spaanse dictatuur was het Bourbon koningshuis niet aan de macht. Ook de man van Irene, Carlos Hugo, maakte aanspraken op de Spaanse troon. Een Spaanse stroming, de Carlisten, vond namelijk dat deze Bourbon-Parma tak meer rechten had. Dictator Franco gaf een tijdje beide families hoop (Carlos Hugo / Irene en de latere koning Juan Carlos / Sofia). Carlos Hugo en Irene waren dus ook politiek idealistisch. Sommige van de ideeën die zij hadden raakten aan het socialisme. Volgens prins Sixtus was dat geen juiste Carlistische stroming. Hij zag zich daarom als de ware opvolger van de Spaanse Carlisten. En volgens hem en sommigen dus als de rechtmatige koning van Spanje.

Tussen Sixtus en Carlos Hugo is het nooit goed gekomen en dit heeft tot een scheiding in de familie geleid. Echter, Sixtus is nooit getrouwd en kinderloos. Carlos Hugo heeft samen met Irene vier kinderen: prins Carlos, prinses Margarita, prins Jaime en prinses Carolina (neef en nichten dus van koning Willem-Alexander). Ook na de scheiding bleef Carlos Hugo geaccepteerd aan het Nederlandse Hof. In 1996 heeft koningin Beatrix de buitenlandse titel van prins de Bourbon de Parma (met predikaat Koninklijke Hoogheid) ingelijfd in de Nederlandse adel. Toen Carlos Hugo stierf liet koningin Beatrix daarnaast de kist met het stoffelijk overschot met het regeringsvliegtuig ophalen en lag hij opgebaard in de koepel van Fagel (op het terrein van paleis Noordeinde). Prins Carlos Hugo is bijgezet in het familiegraf in 'zijn' hertogdom Parma. Zijn zoon prins Carlos (1970-heden) is hem als titulair hertog van Parma opgevolgd. In feite is prins Carlos het hoofd van een koninklijke/hertogelijke familie. Hij heeft dan ook een aantal ridderorden die hij nog steeds uitdeelt.

M.W.P.M. Lenders, KLJ

Bailiff en Commander Sint-Servaas

T.G. Scheepstra, MLJ

PR Officer

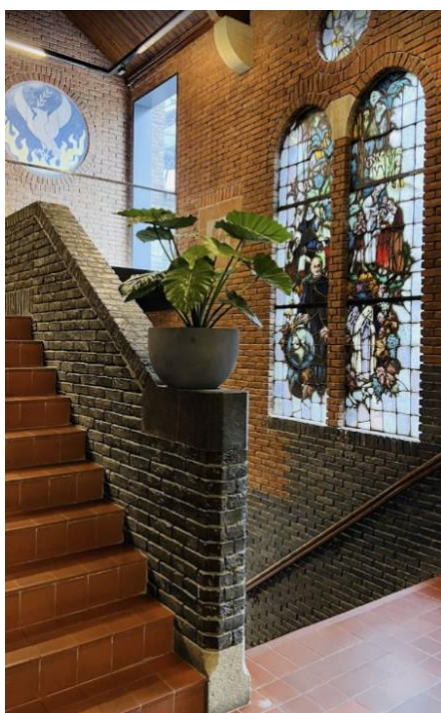
“In 1996 heeft koningin Beatrix de buitenlandse titel van prins de Bourbon de Parma (met predikaat Koninklijke Hoogheid) ingelijfd in de Nederlandse adel.”

Aankondiging investituur 2024

De Grand Bailiwick of the Netherlands and the Priory Belgium nodigen alle leden, postulanten, vrienden van het groene kruis, vrienden, familie en geïnteresseerden uit om samen met ons op **vrijdag 11 oktober en zaterdag 12 oktober** de Vigilie en de Investituur te beleven en te ervaren.

Plaats: Soesterberg

Locatie: Kontakt der Kontinenten

Het hotel Kontakt der Kontinenten is een voormalige missiecongregatie van het Gezelschap van het Goddelijk Woord (ook wel Missionarissen van Steyl of paters SVD genoemd) gelegen in de bosrijke omgeving van de Utrechtse Heuvelrug. In deze omgeving zijn vele mogelijkheden om u te verdiepen in kunst en cultuur of de rust op te zoeken van de natuur. Wilt u alvast een inkijkje in dit hotel, bekijk dan de brochure op de website: <https://www.kontaktderkontinenten.nl/brochures/>.

LET OP: Kosten van dit evenement en de daarmee afgesproken hotelprijzen volgen binnenkort via het registratieformulier.

Tot slot

Samen op weg!

Ter afsluiting van deze zomereditie willen wij u hartelijk danken voor uw voortdurende betrokkenheid en steun aan de Ridderorde van Sint Lazarus. Uw toewijding en enthousiasme zijn de pijlers waarop onze gemeenschap rust, en samen blijven we onze nobele doelen nastreven.

Met grote vreugde nodigen wij u uit voor de aankomende investituur, die zal plaatsvinden in oktober in het prachtige Soesterberg. Deze ceremonie is een belangrijke mijlpaal in het leven van onze orde, waar we nieuwe leden verwelkomen en samen de waarden van ridderlijkheid en mededogen vieren.

De investituur biedt niet alleen een gelegenheid om te reflecteren op onze gezamenlijke missie, maar ook om de banden binnen onze gemeenschap te versterken. Wij kijken ernaar uit om u daar te ontmoeten, samen met oude vrienden en nieuwe gezichten, en te genieten van een dag vol betekenis en verbinding.

Reserveer de data van 11 oktober en 12 oktober alvast in uw agenda en mis deze bijzondere gelegenheid niet. Nadere details en het programma zullen binnenkort volgen, maar we wilden nu alvast deze vooraankondiging met u delen.

P.N.M. Winnubst, MLJ

PR Officer

Atavis et armis!

Lazare!